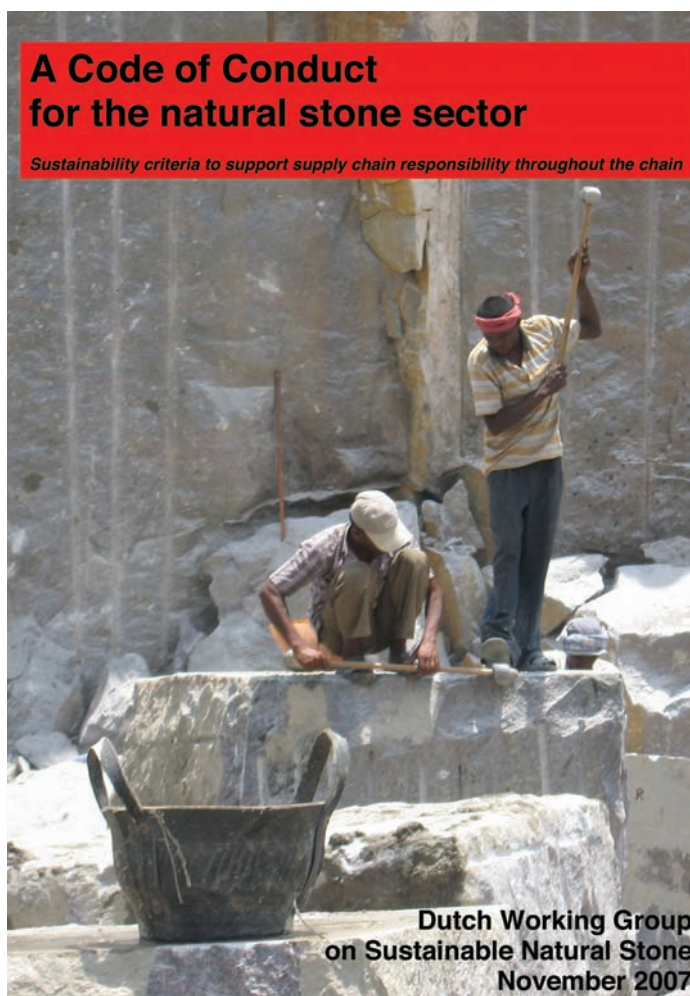

Duurzame Natuursteen krijgt Sustainable Stone Label

IN EEN PITTORESKE OMGEVING, HET GRAND KASTEEL WOERDEN, KWAMEN OP 7 OKTOBER 2009 EEN 40-TAL GEÏNTERESSEERDEN UIT NEDERLAND MAAR OOK UIT VLAANDEREN LUISTEREN NAAR EEN UITEENZETTING VAN FRANS PAPMA, COÖRDINATOR VAN DE WERKGROEP DUURZAME NATUURSTEEN (WGDN). MODERATOR VAN DIENST WAS JOOST OORTHUIZEN, DIRECTEUR VAN HET INITIATIEF DUURZAME HANDEL (IDH) DAT DIT LOVENSWAARDIGE PROJECT ONDERSTEUNT. DE MEESTE AANDACHT GING NAAR HET SUSTAINABLE STONE LABEL, EEN KEURMERK-IN-DE-MAAK VOOR BEDRIJVEN DIE HANDELEN IN DUURZAME NATUURSTEEN.

VERBETERPROGRAMMA'S

Het Initiatief Duurzame Handel (IDH) van onze noorderburen is de katalysator bij de verduurzaming van productieketens en wordt gesteund door de ministeries van Ontwikkelingssamenwerking, Economie en Landbouw. Zo willen ze bijdragen aan de millenniumdoelen voor armoedebestrijding, duurzame leefomgeving en eerlijke handel. Het IDH is vertegenwoordigd door de overheid, het bedrijfsleven, vakbonden en maatschappelijke organisaties. In de sectoren tropisch hout, soja, katoen, cacao, thee en toerisme bestaan al soortgelijke verbeterprogramma's.

In de natuursteenbranche zullen in de eerste plaats in India en China, en later mogelijk in Brazilië en Turkije verbeterprogramma's geïntroduceerd worden om op sociaal vlak de leef- en werkomstandigheden van de arbeiders te verbeteren, op ecologisch vlak het grond- en afvalwater en uiteindelijk de stof- en afvalverwerking. De introductie van het Sustainable Stone Label (SSL), een keurmerk waarin al deze normen zullen worden opgenomen, is voorzien voor 2010.

INTERNATIONALE NORMEN

De Werkgroep Duurzame Natuursteen, kortweg WGDN werd opgericht in 2007 en heeft als doel het sociaal beleid en de milieuproblematiek bij producenten van natuursteen te verbeteren door het invoeren van een label voor duurzame natuursteen. Binnen de WGDN vindt men natuursteenbedrijven, sectororganisaties en maatschappelijke organisaties. Op vlak van maatschappij, arbeid en milieu volgt WGDN de normen die internationaal gehanteerd worden.

Voor maatschappij zijn dit:

1. Respecteer nationale wetten (vergunning voor mijnbouw)
2. Respect voor lokale gemeenschappen en ander belanghebbenden

Voor arbeid:

1. Geen dwangarbeid
2. Geen kinderarbeid
3. Geen discriminatie op het werk
4. Recht op vrijheid van vakvereniging en collectieve onderhandelingen
5. Leefbaar loon
6. Arbeidstijden
7. Veiligheid en gezondheid op de werkplek en in migrantenverblijven
8. Een wettig arbeidscontract

Voor milieu:

1. Bescherming van grond- en oppervlaktewater
2. Zuivere lucht
3. Afvalverwerking
4. Bescherming van het landschap

WAAROM EEN LABEL?

Duurzaamheid is een belangrijk thema in de huidige maatschappij. Maar wat verstaan we onder duurzaam? Duurzaamheid zonder inhoud is als een bio-sticker op genetisch gemodificeerde organismen. Ook moet de markt hier op kunnen inspelen, maar met nieuwe onbekende zaken is het aanbod in het begin steeds groter dan de vraag. De overheid neemt meestal een direct standpunt in en reeds nu willen lokale overheden duurzaam inkopen.

De problemen die te maken hebben met de ontwikkeling van een label zijn complex en vereisen daarom ook een gecoördineerde aanpak. Het SSL heeft dus een internationaal draagvlak nodig.

HOE WERKT HET?

Van producent (groeves) tot aanvoerketen dient men te informeren naar de voorgenoemde normen. Onderzoek moet uitwijzen waar motivatie, verbeteringen en eventuele verplichtingen nodig zijn. Hierover wordt publiek gerapporteerd.

Het SSL verifieert of de code correct wordt geïmplementeerd en of er voldoende vooruitgang is. Er wordt een inspectie uitgevoerd bij elk bedrijf dat betrokken is bij de keten. Toekenning, intrekking of verlenging van het label volgen op de inspectie. Ook steenhouwers, marmerebewerkers en handelsfirma's kunnen het label naar verwachting (is nog onderwerp van discussie) verkrijgen. Voor dat deel zal het SSL inspecteren en waar nodig verbeteringen voorstellen.

VOORDELEN VOOR NATUURSTEENBEDRIJVEN

Een label geeft een officiële erkenning voor Duurzaam Inkopen. Degelijke bedrijven kunnen zich op die manier onderscheiden van de "cowboys" in de markt. Echter is het label nog niet in steen gebeiteld. Er is overleg nodig met Europa en in de verschillende productielanden. Bedrijven kunnen deelnemen aan pilootprojecten in China en andere landen. Beltrami uit Harelbeke heeft bijvoorbeeld al een dergelijk project lopen in Rajasthan (India). Sociaal bewustzijn is dan ook zeer belangrijk. Momenteel profiteren we allemaal van de goedkopere producten, maar we beseffen niet altijd dat er achter dergelijke prijzen kommer en kwel schuilen. Een lange termijn aanpak zorgt ervoor dat door middel van kleine aanpassingen goede gewoontes worden aangekweekt.

Het SSL onderscheidt zich van andere labels door duidelijk de focus te leggen op het sociaal karakter van werknemers die te maken hebben met het productieproces van natuursteen. Het is

dus geen fair trade label dat de focus legt op een eerlijke prijs, noch een biolabel of productcertificatie. Bij het Sustainable Stone Label spelen de werknemers en lokale gemeenschappen een essentiële rol.

RUIMTE VOOR NOG EEN LABEL?

Het is in ieder geval nog niet bekend bij het publiek, enkel op beleidsniveau. Er is wel ruimte om labelgebonden producten op te nemen in bestekken en om aannemers en architecten te sensibiliseren om het belang van een labelhoudend product te gebruiken. Bewijs hiervoor is de inburgering van het FSC-label (Forest Stewardship Council) voor hout. Momenteel zijn CO²-reductie en verantwoord energieverbruik een "hot" item. Natuursteen vormt een klein deel van het materiaalgebruik in de bouw en een label zou volgens kwatongen enkel afstompnd werken. Niets is minder waar, het SSL streeft er niet naar "hot" te zijn. Het streeft naar wat nodig is.

Marktonderzoek door USP-marketing heeft aangetoond dat mensen bereid zijn tot 10% meer te betalen voor een natuursteen wanneer blijkt dat de arbeiders in die sector een goed leven hebben. Een simpele rekenoefening van Beltrami toont dan weer aan dat de kosten zelfs minimaal zijn, ver beneden de 10% die haalbaar is als verhoging. Gemeentes willen ook mee op de kar springen, zelfs als het iets meer kost. Toch moet het allemaal binnen de perken blijven. Profiteren van het hebben van een label om zo de prijzen sterk te verhogen zal door controle van het SSL aangepakt worden.

BESLUIT

Sociaal bewustzijn leeft. De combinatie duurzaamheid en natuursteen bestaat al. Het benadrukt de levensduur van het product, het gebruiks- en onderhoudsgemak. Als je over duurzaamheid op ecologisch vlak spreekt, denkt men aan het recycleren van water en het ontbreken van harsen en lijmen voor productie. Maar duurzaamheid op sociaal vlak wordt niet meteen gekoppeld aan natuursteen. Hout, kleding en schoenen worden het meest geassocieerd met het sociale aspect van het product. Natuursteen volgt daar evenwel direct achter. Het bewustzijn leeft dus wel degelijk, voorlopig enkel nog bij de hoger opgeleiden en mensen met een hoger inkomen. Maar naarmate het aanbod van duurzame natuursteen stijgt, zal de vraag volgen. Duurzame natuursteen kan immers bergen verzetten.

Ing. Geert Legein
Directeur Febenat vzw

Febenat vzw | Lombardstraat 34-42 | 1000 Brussel |
Tel 02/545.57.58 Fax 02/513.24.16